

AUTISTA MAJORSÁG – VIDÉK ÉS EGYÉNI FEJLESZTÉSI PROJEKTEK MAGYARORSZÁGON

KÖVÁRI EDIT VIDÉKFEJLESZTŐ SZOCIÁLIS MUNKÁS,
AUTISTÁK ORSZÁGOS SZÖVETÉSÉNEK ELNÖKE

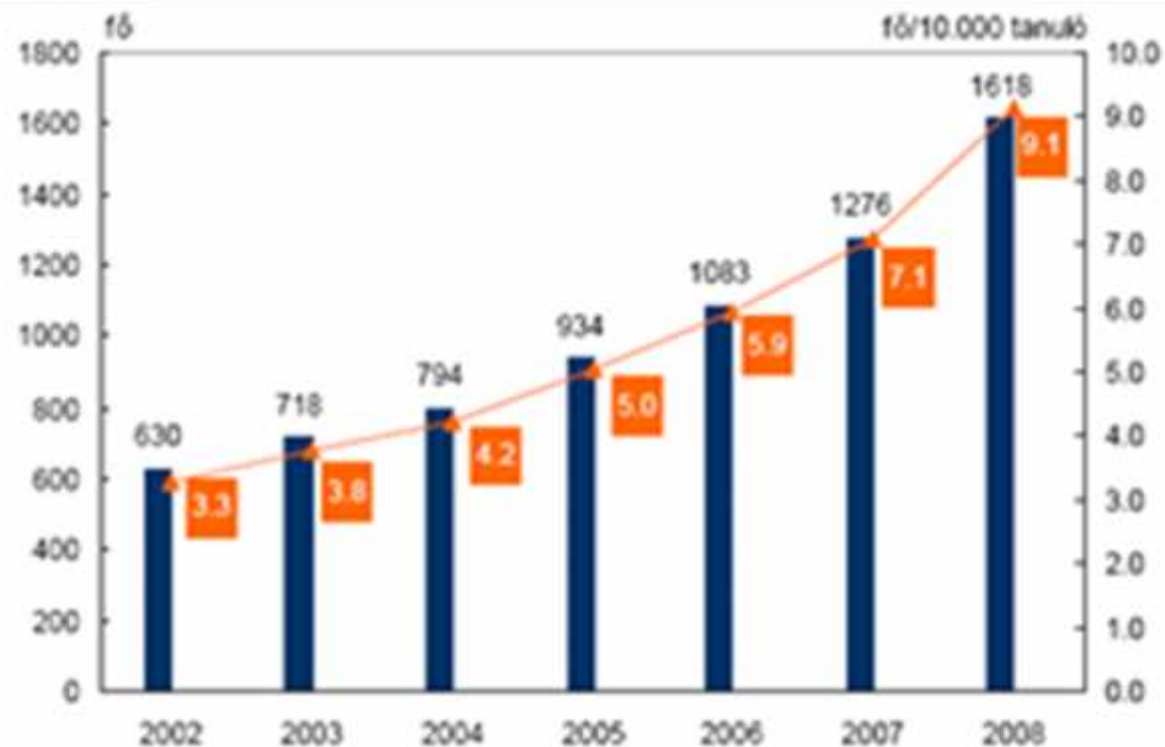
SZÜKSÉGLETEK KIELÉGÍTETTSÉGE AUTIZMUSBAN

Szint	Jól működő természetes támasz	Autista személy tekintetében
I. Fizikai	Kielégített fizikai szükségletek (étel, hajlék, biztonság).	X
II. Intrapersonális	Hangulat és érzelmek pozitívak, önértékelés jó. Negatív érzelmek lehetségesek, de nem dominánsak.	X
III. Interperszonális	A kapcsolatok vegyesek és általában pozitívak. Küzdelem van, de kezelhető. A szexuális igények kielégítettek.	X
IV. Család	A család és/vagy más kiscsoportok melegséget, a hozzátartozás érzését nyújtják, a problémák idején pedig támaszt.	✓
V. Helyi közösségek	A helyi környezet intézményei és szervezetei alapvető társadalmi szükségleteket elégítenek ki, pl. munka, oktatás, lakás, egészségügyi ellátás stb.	X
VI. Kulturális		
VII. Állam, nemzet		

HIPOTÉZIS

- Az autizmussal élő embereknek pont azok a képességeik sérültek, amelyekkel el tudnának igazodni a mindennapokban segítség nélkül.
- A szükségletpiramis autizmussal élő személyek tekintetében történő vizsgálata abba az irányba mutat, hogy a számukra elengedhetetlen külső társadalmi segítséget a vidéki kistélepülés tudja nyújtani.
- **A vidék egyedülálló adottságaival az autizmussal élő személyek otthona lehet.** Vidéken a kohézió erősebb, a társas kapcsolatok személyesebbek, a közösséggel való együttműködés lehetősége sokkal valószínűbb. A település nagysága, felépülése, az ellátó helyek, közintézmények működésének jellege személyesebb. A lehetséges munkafeladatok, önellátás, önfenntartás, értelmes mindennapi tevékenység a háztáji gazdálkodásban a súlyosabban érintettek számára is jól megvalósíthatóak.

AKTUALITÁS

2.1 ábra - Autista tanulók abszolút száma és a 10 ezer tanulóra jutó autista tanulók száma a közoktatási rendszerben a tanév elején, 2002-2008

Forrás: KIR, KSH

AUTISTA CSALÁDTAGGAL ÉLŐ CSALÁDOK ÉLETHELYZETE, ELVÁRÁSAIK, AZ AUTISTA SZEMÉLYEK KILÁTÁSAI

- ▶ A családtagot gondozók 60%-a inaktív, 26% ápolási díjon van, gyeden/gyesen 13%, öregségi nyugdíjon 12%. A házastársak közül 48% napi 8 óránál többet dolgozik, 60% pedig rendszeresen dolgozik hétvégén is.
- ▶ Az autista gyermek nevelése, a felnőtt gondozása sok plusz anyagi teherrel jár.
- ▶ Az autista felnőttek egyharmada rokkantnyugdíjas, 27%-uk tanuló, és 14% a dolgozók aránya. A felnőtt korú autisták 73-77%-ának még sosem volt foglalkozása.
- ▶ A szülőknek van igényük arra, hogy felnőtt gyermekük dolgozzon, a szociális foglalkoztatásban látják a megoldást.

ÍR MINTA

A Dunfirth Közösség **alapelve:**

- ▶ **Tiszteletben tartja** az autizmussal élő emberek egyéniségét.
- ▶ Elismeri, hogy megfelelő oktatással, képzéssel és gondozással **fejleszthetők a képességeik.**
- ▶ Elfogadja, hogy az autistákat is megilleti az a jog, hogy egyéni képességeikkel és méltósággal élő emberi lényekként **kivegyék a részüket a társadalom jobbításából.**

Ennek érdekében **megteremtette:**

- ▶ Az otthonos **körülményeket** a gondozottak számára.
- ▶ A vezetők és munkatársak egyaránt jól **ismerik** az autista emberek **szükségeit** és szüleik **elvárásait.**
- ▶ A munkatársak és a szülők kitartóan dolgoznak a **kölcsönös bizalom és megbecsülés** megteremtésén.
- ▶ Az autisták így **stresszmentes, kellemes környezetben** élhetnek és **fejlődhetnek.**

HOGYAN MŰKÖDIK

➤ Szakember ellátottság:

- Szociális képzésnek nem része
- BGGYFK csak gyógypedagógust képez

➤ Fenntartók

- 15 civil
- 1 egyházi
- Nincs befogadás

➤ Fenntarthatóság:

- Költségesebb (szaktudás és emberigényes)
- Normatív finanszírozás és kiegészítő támogatás
- Élelmiszerbiztonsági előírások

ÖSSZEVEVETÉS

- **Karácsond**

Élethosszra tervezett, autizmus specifikus ellátás, különböző képességekre, egyénre szabottan. Jellemző a sok konfliktus.

- **Vésztő**

Az élet írta, szükségletekre és helyi kapcsolatokra épülő, fokozatosan bővülő ellátási forma. Jellemző a jó együttműködés.

TANULSÁGOK

- szándékot megfogalmazó személy, a koncepció szerepe
- befogadó attitűd – kié az első lépés?
- ellátási forma pontos meghatározása
- rizikótényezők
- fenntartó egységes és töretlen
- szavahihetőség, a változtatások kerülése, vagy annak megfelelő kommunikációja
- elfogadási attitűd - érintettség, egyénenként változó, személyes kontaktus szerepe
- külső körülmény – véletlen egybeesés
- a várható munkahelyek befolyása, a média szerepe
- kommunikáció módja, helye, ideje, a kommunikáló személy szerepe
- a családok attitűdje, szempontjaik
- a dolgozók szerepe és felelőssége, a hivatássá válás
- az intézményi sajátosságok: körülmények, szakmaiság, lakóotthon <—> otthon, környezetben dolgozók,
- lakossági visszacsatolások

VIDÉK ÉS FOGYATÉKOSSÁG? IGEN

- A befogadás és beilleszkedés körülményei, a segítő környezet vidéki kistelepülésen a legideálisabb. Reális alapja van az esélyegyenlőségüknek.
- A település számára akár jelentős számú munkahelyet is jelenthet.
- A településen élő, önfenntartó emberek a mindennapi élet tevékenységeit tőkeként tudják hasznosítani a fogyatékkal élőkkel való foglalkozás során.
- Végül, de nem utolsó sorban kohéziós ereje lehet és nagymértékű emocionális haszonnal jár.

Az igények és lehetőségek tekintetében egy nagyszerű egyensúly mutatkozik a vidéki életformában. Aktualitása → kitagolási stratégia, esély a teljes életre. A vidéket támogató pályázati források egy része teljesen összekapcsolható a szociális foglalkoztatás tevékenységeivel.